

Phát triển mô hình nuôi dúi - Hành trình khởi nghiệp của chàng trai vùng cao Lào Cai

16:40 25/11/2024

Trong bối cảnh nhiều thanh niên miền núi lựa chọn rời quê hương để tìm kiếm cơ hội việc làm ở các thành phố lớn, anh Hoàng Văn Nghinh, một chàng trai dân tộc Tày ở bản Khuổi Vèng, xã Vĩnh Yên, huyện Bảo Yên (Lào Cai), đã quyết định làm giàu tại chính quê hương. Với sự năng động, dám nghĩ dám làm của tuổi trẻ, anh đã tiên phong đưa mô hình nuôi dúi - một loài động vật hoang dã với tiềm năng kinh tế lớn - về phát triển ngay tại mảnh đất quê hương.

Hành trình của anh không chỉ giúp bản thân thoát nghèo mà còn mở ra con đường sinh kế mới cho cộng đồng nơi đây.

Từ bài toán thoát nghèo đến giấc mơ làm giàu tại quê nhà

Sinh ra trong một gia đình thuần nông, nơi cái nghèo vẫn còn đè nặng, Hoàng Văn Nghinh sớm ý thức được giá trị của lao động. Những năm tháng tuổi thơ gắn bó với ruộng nương và đàn gia súc đã giúp anh tích lũy không ít kinh nghiệm chăn nuôi, nhưng cũng để lại trong anh nhiều trăn trở. Với điều kiện tự nhiên khắc nghiệt, địa hình đồi núi hiểm trở và phương tiện sản xuất còn hạn chế, việc phát triển kinh tế ở vùng cao là một bài toán khó mà không phải ai cũng dám đối mặt.

Nghinh không chấp nhận dừng lại ở những phương pháp canh tác truyền thống. Anh không ngừng tìm tòi, học hỏi từ sách báo, internet, và từ những mô hình kinh tế khác nhau mà anh biết qua các chuyến đi xa. Từ năm 2017, anh bắt đầu thử sức với mô hình nuôi lợn quý mô lớn. Ban đầu, anh đầu tư vào 35 lợn nái, 250 lợn thịt và một lợn đực giống, áp dụng các kỹ thuật hiện đại trong chăm sóc và phòng bệnh. Thành công bước đầu từ chăn nuôi lợn đã mang lại cho anh nguồn thu nhập ổn định, nhưng anh vẫn nhận thấy cần một hướng đi mới - một mô hình vừa tận dụng được lợi thế tự nhiên của địa phương, vừa có giá trị kinh tế cao hơn.

Hoàng Văn Nghinh chia sẻ về cách chăm sóc dúi.

Trong một lần tình cờ đọc được thông tin về dúi, Nghinh nhận ra loài vật này phù hợp với điều kiện tự nhiên tại quê mình. Rừng tre, trúc ở Vĩnh Yên – nơi vốn chỉ được bà con sử dụng làm nguyên liệu xây dựng – có thể trở thành nguồn thức ăn dồi dào cho dúi. Không chỉ vậy, dúi là loài vật dễ chăm sóc, ít bệnh tật, mà giá trị kinh tế lại cao nhờ thịt ngon, được thị trường ưa chuộng.

Với tinh thần dám thử, anh quyết định bắt tay vào nuôi dúi vào năm 2019, bất chấp sự hoài nghi từ nhiều người xung quanh. Anh đầu tư mua 50 cặp dúi bố mẹ với giá 2,5 triệu đồng/cặp. Ban đầu, anh chỉ nuôi thử để tìm hiểu tập tính của chúng, từ cách ăn uống, sinh sản đến điều kiện chuồng trại.

“Nuôi dúi không khó, nhưng đòi hỏi người nuôi phải thật sự tỉ mỉ và kiên trì,” Nghinh chia sẻ. Anh bắt đầu xây dựng chuồng trại theo tiêu chuẩn để đảm bảo dúi có môi trường sống tốt nhất: yên tĩnh, sạch sẽ, thoáng mát vào mùa hè và ấm áp vào mùa đông. Anh cũng học cách chế biến thức ăn từ cây sắn, tre, cây chít – tất cả đều có sẵn trong tự nhiên – để đàn dúi dễ tiêu hóa và phát triển tốt.

Từ những khó khăn ban đầu đến thành công

Những ngày đầu khởi nghiệp không hề dễ dàng. Vì mô hình nuôi dúi còn mới lạ tại địa phương, Nghinh không có nhiều tài liệu hay mô hình để học hỏi. Anh phải tự mình mày mò từ khâu thiết kế chuồng trại, chăm sóc đến xử lý các vấn đề về bệnh tật.

“Lúc mới nuôi, có những hôm tôi thức cả đêm để trông đàn dúi vì sợ chúng bị bệnh hoặc môi trường không phù hợp,” Nghinh kể lại. Anh từng đối mặt với không ít thất bại, như dúi bị viêm phổi do lạnh, tiêu chảy do thức ăn không phù hợp, hay thậm chí bị bệnh răng miệng – một vấn đề phổ biến ở loài này.

Tuy nhiên, với sự kiên trì và quyết tâm, anh dần vượt qua khó khăn. Chỉ sau 9 tháng, đàn dúi của anh đã sinh sản ổn định. Từ 50 cặp dúi ban đầu, anh đã nhân giống thành công 200 con. Không những thế, dúi mẹ có khả năng sinh sản nhanh, mỗi năm đẻ từ 5-6 con. Giá bán dúi con dao động từ 1,5 – 1,7 triệu đồng/cặp, trong khi dúi trưởng thành có thể bán với giá 500.000 đồng/kg. Với hai loại dúi chính là dúi Má Đào và dúi Mốc.

Theo anh Nghinh, dúi Má Đào có trọng lượng khoảng 3kg/con, bán với giá khoảng 700.000 đồng/kg. Mỗi một cặp dúi Má Đào có giá khoảng 6 triệu đồng, tuy giống đắt nhưng giá trị kinh tế mà chúng mang lại lớn, lợi nhuận cao, thị trường tiêu thụ ổn định. Còn dúi Mốc có trọng lượng nhỏ hơn, chỉ 1,5kg/con, giá bán cũng rẻ hơn nhưng vẫn cho thu nhập ổn định. Việc nuôi kết hợp cả hai loại dúi giúp Nghinh đa dạng hóa sản phẩm và dễ dàng hơn trong việc tiếp cận các đối tượng khách hàng khác nhau.

Nuôi dúi không chỉ mang lại nguồn thu nhập cao mà còn giúp Nghinh tận dụng triệt để các tài nguyên tự nhiên của địa phương. Đặc biệt, việc sử dụng cây tre, cây chít làm thức ăn không chỉ giảm chi phí mà còn đảm bảo đàn dúi phát triển khỏe mạnh, cho ra sản phẩm thịt sạch, an toàn.

Ngoài ra, mô hình nuôi dúi còn phù hợp với điều kiện kinh tế của nhiều hộ gia đình ở vùng cao. Chỉ với một số vốn nhỏ ban đầu, bà con có thể bắt đầu nuôi dúi tại nhà, tận dụng lao động nhàn rỗi và các nguyên liệu sẵn có. Nghinh chia sẻ: “Tôi muốn mọi người thấy rằng, chỉ cần biết cách khai thác tài nguyên tự nhiên, ta có thể cải thiện đời sống mà không cần phải rời quê hương.”

Nói về kỹ thuật nuôi dúi, anh Nghinh cho biết: dúi là loài thú ưa mát, nên chuồng phải rộng. Chuồng dúi của anh được lợp mái cọ, che chắn kỹ khi trời lạnh, vào mùa hè thì lắp thêm quạt gió hơi nước để giữ nhiệt độ ổn định trong khoảng 25-28 độ C. Môi trường sống mát mẻ, yên tĩnh và sạch sẽ đã giúp dúi phát triển mạnh mẽ và hạn chế tối đa bệnh tật.

Ngoài ra, với sự hỗ trợ của công nghệ và máy móc, Nghinh đã tự sản xuất thức ăn cho dúi từ những nguyên liệu có sẵn trong tự nhiên. Việc sử dụng máy móc nghiền nhỏ cây tre, cây sắn và các thức ăn khác giúp anh tiết kiệm chi phí và đảm bảo thức ăn luôn tươi ngon, an toàn cho đàn dúi.

Lan tỏa mô hình và tạo sinh kế cho cộng đồng

Nhận thấy tiềm năng lớn từ mô hình này, Nghinh không ngần ngại chia sẻ kinh nghiệm với bà con trong bản. Anh thường xuyên tổ chức các buổi hướng dẫn kỹ thuật, từ cách xây chuồng trại, chế biến thức ăn đến xử lý bệnh cho dúi. Với sự hỗ trợ của anh, nhiều hộ dân tại Vĩnh Yên đã mạnh dạn thử sức với mô hình nuôi dúi và đạt được những kết quả đáng khích lệ.

Không chỉ dừng lại ở nuôi dúi, Nghinh còn kết hợp với chăn nuôi lợn để đa dạng hóa nguồn thu nhập. Hiện tại, anh đang lên kế hoạch mở rộng quy mô chăn nuôi và tìm kiếm thêm thị trường tiêu thụ cho sản phẩm. Với mỗi bước đi, anh đều hướng tới mục tiêu bền vững, vừa đảm bảo lợi ích kinh tế vừa bảo vệ môi trường tự nhiên.

Trong tương lai, Nghinh hy vọng mô hình nuôi dúi sẽ được nhân rộng, giúp nhiều hộ gia đình tại các vùng núi thoát nghèo và vươn lên làm giàu. “Chúng ta có rừng, có đất, có sức lao động. Chỉ cần biết cách khai thác hiệu quả, quê hương sẽ ngày càng phát triển,” anh chia sẻ.

Câu chuyện của Hoàng Văn Nghinh không chỉ là một bài học về sự sáng tạo và kiên trì trong phát triển kinh tế, mà còn là nguồn cảm hứng lớn cho thế hệ trẻ vùng cao. Anh đã chứng minh rằng, nếu biết tận dụng lợi thế tự nhiên, áp dụng khoa học kỹ thuật, và kiên trì theo đuổi mục tiêu, bất kỳ ai cũng có thể vượt qua khó khăn để thay đổi cuộc sống.

Câu chuyện về hành trình khởi nghiệp của chàng trai Tày ở bản Khuổi Vèng là minh chứng rõ ràng cho sự chuyển mình của vùng cao, nơi những thanh niên trẻ dám nghĩ khác, làm khác để mang lại những giá trị lớn lao cho bản thân và cộng đồng.

Nguyễn Mạnh